Nr 11 (21) 16. aprill 2010

INFOLEHT

DIREKTOR TÄNAB

- **inglise keele olümpiaadil edukalt esinenud õpilasi:**

16. märtsil toimus 7. klassidele maakondlik inglise keele olümpiaad. Põlva ÜG õpilastest saavutas Liisa Lutter (7.a) II koha ja Lennart Heinoja III koha. Õpilasi juhendas Ülle Sarapik.

- **vene keele konkursil edukalt esinenud õpilasi:**

7. aprillil toimus Värska Gümnaasiumis maakondlik 6.-9. klasside vene keele konkurss. Birgit Änilane (8.d) saavutas II koha, Beatrice Saarniit (6.b) II koha ja Herta Hiiend (7.b) 4. koha. Õpilasi juhendasid Edda Muuga, Marie Juks ja Kersti Adamson.

- **maakondlikul NUPUTA võistlusel edukalt esinenud õpilasi:**

6. aprillil toimus Mammaste Lasteaed-Algkoolis maakondlik NUPUTA võistlus. Põlva ÜG 4.b klassi võistkond saavutas 11 osalenud võistkonna hulgas II koha. Võistkonda kuulusid Egert Aalde, Reimo-Taavi Lõbu, Villu Serv. 4.a klassi võistkond koosseisus Rene-Kristjan Jüriöö, Kristo Kooskora ja Maik-Karl Pehk jäi jagama 4.-5.kohta. Individuaalses arvestuses saavutas Kristo Kooskora (4.a) II koha ja Rene-Kristjan Jüriöö (4.a) III koha. Õpilasi juhendasid Maili Kaupmees ja Hedvi Rebane. Palju õnne!

- **koolinoorte võistlusel OSAVAIM KORVPALLUR hästi esinenud õpilasi:**

8. aprill 2010 toimus Mesikäpa Hallis Põlva maakonna koolinoorte võistlus OSAVAIM KORVPALLUR. Põlva ÜG õpilaste parimad tulemused:

4.-5. klasside arvestuses sai Vairo Kotkas 7. koha, Elar Vanahunt 8. koha, Timm Rainer Maidla 10. koha.

6.-7. klasside arvestuses saavutas Lennart Heinoja I koha ning 8.-9. klasside arvestuses Ben-Ruuben Kaljuvee II koha ja Merili-Helen Lehiste 7. koha. Õpetaja Valeri Zlatin.

KONKURSS "MAA VÄRVID"

„Maa Värvid" on iga-aastane rahvusvaheline noorte kunstnike võistlus üldhariduse- ja kuntsikoolide õpilaste, gümnaasiumite ja stuudiote, huviringide ja maalikunstihuviliste vahel.

Sel aastal toimus konkurss juba 11 korda ja teemaks oli sugulased. Konkursile laekus rekordarv joonistusi, Eestist 2534 ja teistest maadest 3426.

27. märtsil olid kutsutud konkursi võitjad ja laureaadid koos emade-isade, vanaemade-vanaisade, sugulaste-tuttavatega Tallinna Lillepaviljonis toimunud autasutamisele.

Tihedas konkurentsis saavutas 7-aastaste vanuseklassis Põlva ÜG 1. klassi õpilane **Johanna Laanoja** 5. koha. Johanna juhendaja oli Viivi Lilleõis.

Palju õnne!

9.C KLASS KÜLAS NAABRITEL

27.-29. märtsil külastas 9.c klass meie Läänenaabrit Rootsit. Vaatamata halvale ilmale, olid kõik õpilased 27. märtsil kell üks minekuvalmis ja rõõmsad. Esiteks tuli sõita terve öö laevaga „Victoria I“. Kuna meri oli veel kohati jääs, siis laev värises pidevalt, kuid see ei häirinud vaprad üheksandikke. Rootsi jõudes oli enamusel tuju üsna vilets, sest ilm oli halb ja väsimus oli hakanud peale suruma. Kuid õigepea hakkasime me ringi liikuma mööda Stockholmi vanalinna. Jalutuskäigu ajal tutvusime vanalinna olulisemate vaatamisväärtustega - parlamendihoone, raekoda, Rüütlisaar oma losside ja omapäraste kirikutega, Toomkirik, vanalinna turuplats ja linna kitsaim tänav. Meie giidi põnevad jutustused vanalinna huviväärtuste kohta, äratasid üles ka kõige väsinumad pidutsejad. Pärastlõunal oli meil suurepärane võimalus vaadata Kuninga lossi juures pidulikku vahtkonna vahetust.

Kui vanalinn vaadatud, oli meil võimalus külastada ka Vasa muuseumi, kus saime tutvuda ainukese 17. sajandist säilinud laevaga. Laev oli väga suur ning seda sai vaadelda erinevatel tasapindadel. Uurimist jätkus seal kohe kauaks.

Peale Vasa muuseumi külastamist käisime lähedalasuvas veemuuseumis Aquaria. Muuseumid külastatud, hakkasime me jalutama tagasi oma laevale. Laeva jõudes olid kõik väga väsinud ning sättisid magama, et ennast õhtuseks tantsumaratoniks välja puhata.

Tallinnasse jõudes võttis meid vastu vihmasadu, kuid mida lähemale kodule, seda selgemaks taevas läks ja lõpuks näitas ennast isegi päike.

Ingrid Änilane
9.c klassi õpilane

MUINASJUTUVESTMINE

Teisipäeval, 13. aprillil selgitati välja 1.-2. klasside ja 3.-4. klasside arvestuses parimad muinasjutuvestjad. Meie tublid jutustajad olid:

<u>1.-2. klassi arvestuses</u>

1. klass - India Maria Emilia Kiisler (õpetaja Ester Kalder)
2. klass - Robert Birnbaum ja Kairiin Märtson (õpetaja Riina Lond)

<u>3.-4. klassi arvestuses</u>

3.a klass - Liisbeth Michelson (õpetaja Kersti Kõiv)
3.b klass - Jessike Koort, Carmen Piirsalu ja Grete Vahtra (õpetaja Katrin Veskioja)
4.b klass - Andra Rahasepp (esitas setokeelse muinasjutu) (juhendas vanaema Maria Rahasepp, õpetaja Maili Kaupmees).

Maakondlikule muinasjutuvõistlusele Mammaste Lasteaed-Algkooli lähevad meie kooli esindama Kairiin Märtson ja Liisbeth Michelson.

Aitäh tublidele jutuvestjatele, juhendajatele ja koolis üritust eestvedanud õpetaja Ester Kalderile!

3.-4. klassi jutuvestjad

1.-2. klassi jutuvestjad

LÄHIAJAL TOIMUMAS

16. aprill - 6.-9. klasside saksa keele päev Viluste Põhikoolis
16. aprill - kohtumine kirjanik Aidi Vallikuga
19. aprill - 10.a klass õppekäigul TÜ Füüsika Instituudis
20. aprill - 12. klasside TUTIPÄEV
20. aprill - 4.-6. klasside maakondlik matemaatikaolümpiaad Kanepi Gümnaasiumis
24. aprill - 10. klassi sisseastumiskatsed
26. aprill - 11.a klass õppekäigul Narva elektrijaamas
29. aprill - Põlva ÜG kevadkontsert Põlva Kultuuri– ja Huvikeskuses

LUGEMISAASTA ETTEVÕTMISTEST

Märtsis valmistusid neljandate klasside õpilased Kevin Hakk, Annabel Hakmaa, Kristo Kooskora, Andra Lammertson, Karl-Maik Pehk, Kevari Ploompuu, Andra Rahasepp ja Jane Sabal ülemaakonnaliseks ettelugemisvõistluseks „Loeme head eesti kirjandust". Igaüks sai valida lasteraamatukogu poolt etteantud raamatute hulgast talle meeldinud pala või katkendi. Laste omamoodi lemmikuteks kujunesid Piret Raua „Ernesto küülikud", „Printsess Luluu ja härra Kere", Kristiina Kassi „Samueli võlupadi", Jaanus Vaiksoo „Neli hommikut ja üks õhtu", „Soovaimu lood" ja „Jaagupi esimene koolisügis", Ilmar Tomuski „Vend Johannes".

Polnud päeva, kus ettelugemist poleks toimunud. Harjutasime enese esitlemist, silmsidet kuulajaga, sõnade õigesti hääldamist, tekstis olulise rõhutamist jne. Tore oli jälgida, kuidas lugedes loo sisusse tungiti, mõnikord ajas autori huumor naermagi ja siis ei tulnud lugemisest midagi välja. Töö klappis, lugejad olid oma rollis, kuid juhendaja haigestumine tegi ettevalmistusajale pikema pausi. Kui lõpuks auväärse žürii Jaana Aedmäe, Maia Punaku ja Epp Solovjevi palge ees lugema asuti, oli nii mõnelgi harjutamise juures saadud kasulikud näpunäited ununenud. Tekst loeti ette ladusalt, aga kiirustades. Paistis, et ette antud lugemisaeg 3 minutit oli lugeja jaoks osutunud kõige olulisemaks infoks. Kiirustamine saigi saatuslikuks. Kui žürii oli kokkuvõtte teinud, andis Maia väärt näpunäiteid edaspidiseks. Lugeda pole vaja arglikult ja kiirustades. Igal sõnal on lauses oma koht ja tähtsus. Oluline on ikka see, mida autor on lugejale oma tekstiga öelda tahtnud. Etteloetu peab olema kui sõnum, mis jõuab iga kuulajani.

Maakonna ettelugemisvõistlusele said seekord kooli esindama Kristo Kooskora ja Andra Rahasepp. Tublid ettelugejad said kingituseks Georgi Viiese raamatu „Makrakoi juhuslikud seiklused Masoonias".

Minul oleks hea meel, kui meie koolis saaksid ettelugemisvõistlused algklassides hoo sisse. Pole vaja ootama jääda maakondlikke kutseid. Ettelugemisest on kasu igal juhul. Laps õpib ennast kuulama ja oskab anda loetut teistele edasi.

Kuidas meie kooli ettelugejatel läks, võite lugeda 10. aprilli ajalehes Koit ilmunud Külli Otsa artiklist „Lugemisaasta ettelugemine Põlvas".

Tiia Ojanurm

PÕLVA ÜG TEATRIFESTIVAL

18. märtsil toimus järjekordne Põlva Ühisgümnaasiumi Teatrifestival (PÜT). Lisaks näitetruppidele astusid lavale ka julged üksikesinejaid ja dialoogide esitajaid. Kõigil kohalviibijatel oli võimalus osaleda improviseerimis-mängudes või lihtsalt teiste tegemistele kaasa elada.

Järgemööda astusid lavale järgmised esinejad:

1. 7. klassi lühinäidend „Kabaree DNO!" Tegelased: Lembe Kullamaa, Eleriin Käo, Kelli Koor, Kristi Valvik. Lühike ja naljakas kava inimsuhetest.
2. Anekdoodivestjad: Nils-Erik Johannes Kiisler (6.d), Lauri Käo (6.d) ja Tanel Marran (4.b). Juhendaja Maia Punak.
3. 4.a klassi lühinäidend „Tarkusõkivi". Tegelased: Rein – Kristofer Kiudorv, Andres – Kristo Kooskora, Mati – Maik–Karl Pehk, Ants – René–Kristjan Jüriöö. Juhendaja Hedvi Rebane.

Lühinäidendi võru keelde seadnud Kersti Leit (Haanja Põhikool).

4. 8.b klassi poiste kahekõne - Mihkel Hakk ja Lennar Lehestik. Juhendaja Lea Parder.
5. 7. klassi lühinäidend „Üksi siin ilmas". Tegelased: Lembe Kullamaa, Eleriin Käo, Kelli Koor, Kristi Valvik. Näidend oli kirjutatud näiteringi tüdrukute endi poolt ja rääkis koolivägivallast ja kooliprobleemidest.

Täname näitlejaid, juhendajaid, õpilasesindust, žüriid, publikut ning kõiki abilisi, kes nõu ja jõuga ürituse kordaminekule kaasa aitasid.

Kohtumiseni järgmisel PÜT-il!

10. KLASSIDE MÖÖBLIDISAIN

Käesoleva õppeaasta alguses said 10. klasside õpilased valida vabaainena sellise aine nagu "Disain ja tehnoloogia". Aasta jooksul kogutud teadmiste ja oskuste kohta mõned näited algajate disainerite loomingust. Töö teemaks oli läptopiga töötamise-mängimise toolid ja muidu disaintoolid. Õpilasi juhendas Tiina Saago.

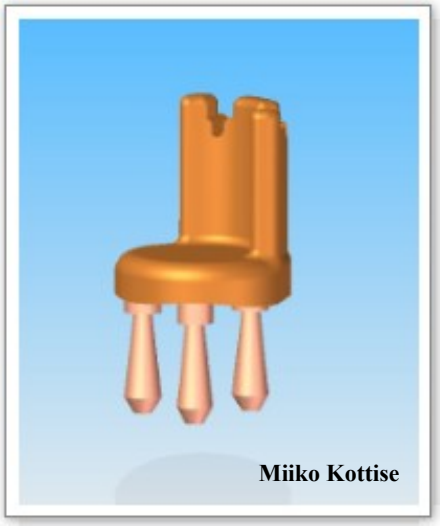

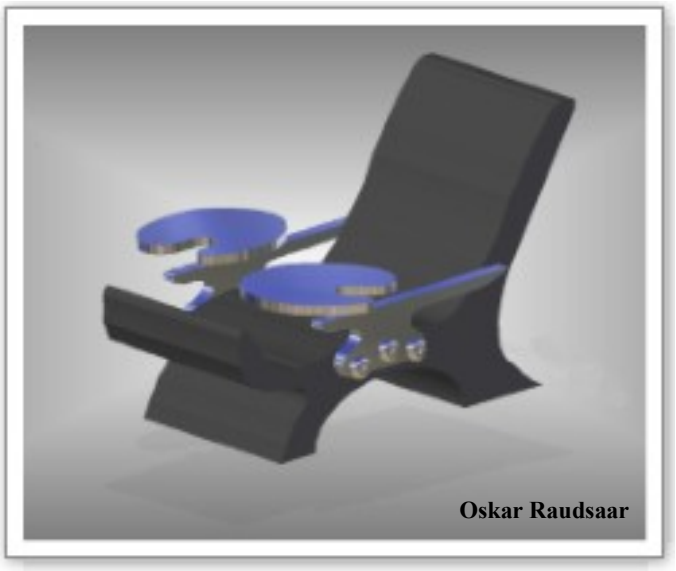

KUIDAS KOOLIRAAMATUKOGUS HAKKAMA SAADA (6)

Kooliraamatukogu tutvustavate artiklitega alustasime selle aasta infolehes nr 4 (14). Juttu on olnud sellest, kuidas raamatukogu külastades vajalikku infokandjat riiulitelt leida. Saime teada, et raamatukogus süstematiseeritakse kõik olemasolevad teavikud ja selleks kasutatakse kümnendliigitussüsteemi 0 -st 9-ni (UDK).
Millest juttu on olnud:
Infoleht 5(15) - liik 0 (üldteadused, teadus ja teadmised, informatsioon, dokumentatsioon, arvutiteadus- ja tehnoloogia, raamatukogundus, asutused ja publikatsioonid).
Infoleht 6(16) - liik 1 (filosoofi, psühholoogi ja loogika valdkondi).
Infoleht 7(17) ja 8(18) - liik 3 (sotsiaalteadused, statistika, poliitika, majandus, õigus, haldus, sõjandus, sotsiaalhooldus ja –kindlustus, haridus, etnograafia ja folkloor).
Kevad ammu alanud, eksamid abiturientidel ja põhikooli lõpetajatel terendamas silme ees. Nüüd kutsub raamatukogu oma lugejaid avastama kirjandust nii matemaatikas kui ka loodusteadustes. Põhiõppeained on koolis enamuses seotud ju loodusteadustega.
Tutvustatavaks liigiks on seekord **liik 5**, millel omakorda palju alaliike.
Meie raamatukogust leiab **Liik 5** alt alljärgnevaid raamatuid:
Niese G. 100 Kolumbuse muna:Valgus, 1985
Staguhn, G. Mis? Miks? Kuidas?: Koolibri, 2006
Weisskopf V. Teadmine ja teadmishimu: looduse kajastumine inimteadmistes: Valgus,1979
Volkenštein M. Teaduse ristteedel: Valgus, 1975
Vaim ja aeg / MTÜ Loodusajakiri ; koostanud ja toimetanud Indrek Rohtmets, Toomas Kukk: 2009
Tähelepanu väärivad järgmised alaliigid:
502 – Loodus. Looduskaitse ja 504 – Keskkonnakaitse. Meie raamatukogus on nendesse alaliikidesse kuuluvad raamatud paigutatud kõik ühe teema alla. Raamatuid jagub mitmele riiulile. Tule ja tutvu! Eriti hoolikas olgu bioloogia riigieksamiks valmistuv abiturient:
Leito, T. Aastaring laidudel: Valgus, 1984
Suuroja K; Suuroja M. Eesti 101 loodusimet: OÜ GeoTrail KS, 2005
Eesti elusloodus: kodumaa looduse teejuht: Varrak, 2001
Leito, T; Kimmel, K; Ader. Eesti kaitsealad: Loodusfoto, 2007
Kukk Ü. Eesti kaitstavad taimeliigid: Huma, 1999
Relve, H. Eesti Looduse vägi: Koolibri, 2008
Kaasik T. Euroopa Liidu keskkonnapoliitika: Olion, 1995
Paal J. Euroopas väärtustatud elupaigad Eestis: EV Keskkonnaministeerium,2004
Globaalsed keskkonnaprobleemid: Loodusfoto, 1996
Igaüheõigus/ Keskkonnaministeerium: Huma, 1996
Rebassoo H; Viires H. Kaitskem kauneid taimi!: Valgus, 1981
Karik H; Kuiv K. Keskkond ja keemia : ohud ja hüved: Koolibri, 2007
Keskkonnaeetika võtmetekste: Eesti Keele Sihtasutus, 2008
Keskkonnaeetikast säästva ühiskonna eetikani: inimese ja looduse vaheline tasakaal kui jätkusuutlikkuse aluspõhimõte: Säästva Eesti Instituut, 2003
Keppart V. Keskkonnakaitse : looduskaitse: Ilo, 2006
Collier E. Kolmekesi kõnnumaal: Eesti Raamat, 1977
Käitumisest looduses/ koost. Madis Aruoja: Eesti Raamat, 1981.
Burnie D. Loodus ; ing. k. tlk. Toivo Lodjak ja Uve Ramst: Koolibri, 2000
Looduse leksikon / Mall Värva: Avita, 2008
Crummenerl R. Looduskatastroofid: Koolibri, 2007
Prokop M. Majanda roheliselt: abiks sinu firmale keskkonna kaitsmisel ja kasumi suurendamisel: Koolibri, 1995.
McGavin, G. Ohustatud liigid : elusloodus väljasuremise ohus: Varrak, 2006
Harlow R; Morgan S. Ohustatud loodus :fakte ja katseid keskkonnakaitsest: Koolibri, 2003
Morgan S. Ohustatud loomaliikide atlas : [ohustatud loomade ja nende elupaikade käepärane teejuht]: Koolibri, 2007
Neemre A; Nugis M. Põlvamaa loodust avastamas: Loodusfoto, 2002
Rahvusvahelise tähtsusega looma- ja taimeliigid: Ilo, 2005
Primack, R; Kuresoo R; Sammul, M. Sissejuhatus looduskaitsebioloogiasse: Loodusfoto, 2008
Roosalu, E. Üle läve: loodus meie ümber: 2008

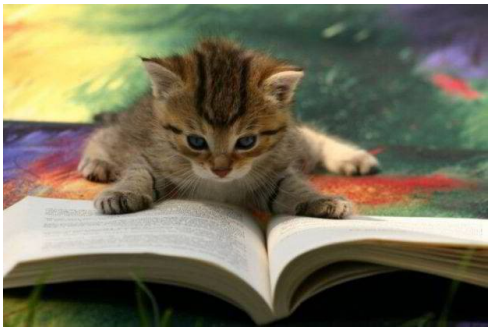

Järgmine liik **51 – matemaatika.**
Eriti hoolikalt vaadaku nimekirja abituriendid ja kõik matemaatika huvilised.
Meie raamatukogust leiab järgmisi raamatuid:
Kees, P. 110 mõtlemisülesannet: Eesti Raamat, 1978
Ball, J. Aruta arvu: Koolibri, 2007
Berman, G. Arv ja number: kuidas inimesed arvutama õppisid: Eesti Riiklik Kirjastus, 1952
Hogben L. Arvude imed: viis tuhat aastat matemaatikat - 2.tr./ soome k. tlk. Vilma Parbo: Valgus, 1976
Gabovitš J. Arvudeta matemaatika: populaarne sissejuhatus tänapäeva matemaatikasse: Valgus, 1968
Enzensberger H. Arvukratt: unejuturaamat kõigile, kellel on hirm matemaatika ees: Avita, 1999
Redi E. Arvuteooria: I Käsiraamat ja ülesannete kogu, II Ülesannete lahendused ja vastused: Avita, 1998
Perelman J. Elav matemaatika: lugusid matemaatikast ja nuputamisülesandeid: Valgus, 1989
Jürimäe E. Elementaarfunktsioonid: võrrandid ja võrratused: Koolibri, 1998
Koppel H. Etüüde kuulsatest matemaatikutest: Koolibri, 2000
Lietzmann W. Hiiglased ja kääbused arvude riigis: Valgus, 1975
Perelman J. Huvitav algebra: Eesti Riiklik Kirjastus**,** 1952
Perelman J. Huvitav geomeetria: Eesti Riiklik Kirjastus, 1953
Lints A. Huvitav matemaatika: arvutusmänge, harjutusi, nuputamisülesandeid matemaatika õpetamiseks algklassides: Tallinn, 1985
Kaasik Ü. Keerdülesandeid, lihtsaid ja keerulisi: Koolibri, 1999
Kaasik, Ü. Keerdülesandeid, mis veidi seotud matemaatikaga: Koolibri, 2001
Kaasik Ü; Abel M. Kooli matemaatika sõnastik: Avita, 1995
Abel E; Abel M; Kaasik Ü Koolimatemaatika entsüklopeedia - 2., täiend. tr.: Ilmamaa, 2001
Jürimäe E; Velsker K. Koolimatemaatika käsiraamat: Koolibri, 2001
Luigelaht V; Reiman E. Koolimatemaatika põhikursus - 3., par. ja täiend. tr.: Valgus, 1993
Müürsepp P. Kuulsaid 17.-18. sajandi matemaatikuid: Valgus, 1975
Müürsepp P; Müürsepp T. Kuulsaid 18.-19. sajandi matemaatikuid. etüüde prantsuse matemaatikute elust: Valgus,1978.
Müürsepp P. Kuulsaid 19.-20. sajandi matemaatikuid: Valgus, 1985.
Müürsepp P. Kuulsaid 20. sajandi matemaatikuid: Valgus, 1988.
Rahula M. Matemaatika ilu ja võlu 1. osa: Avita, 2001
Lind A. Matemaatika koduõpetaja: Ilo, 2009
Nurk E; Paat V; Telgmaa A. Matemaatika kordamisülesandeid põhikoolile: Koolibri, 2009
Jürimäe E; Velsker K. Matemaatika käsiraamat IX-XI klassile: Valgus, 1987
Kasema P; Lind A. Matemaatika käsiraamat V - IX klassile - 3.tr: Valgus, 1989
Kallaste K. Matemaatika valikülesannete kogu gümnaasiumile: Koolibri, 2001
Lind A; Haavasalu A; Haavasalu H. Matemaatika ülesanded gümnaasiumile: Ilo, 2000

Kaasik Ü. Matemaatikaleksikon: Atlex, 2003
Matemaatikaviktoriinid 5-9. kl.: Avita, 2003
Matemaatikaviktoriinid I - IV klassile: Avita, 2003
Kängsepp, I. Matemaatikaülesanded elust enesest: Ilo, 2009
Rand P. Matemaatilised mängud koolis: Tln.: 1985
Kowal S. Meelelahutusest teadmisteni: mitmesugust matemaatikast: Valgus, 1979
Lind A. Mr. Matemaatika: Avita, 1999
Kallaste K. Murra läbi: matemaatika nuputamisülesandeid põhikooli õpilastele: Koolibri, 2006
Afanasjeva H. Nuppu on? Huvitavaid matemaatikaülesandeid lahendustega: Avita, 2003
Krusell A. Valmistu olümpiaadiks 7.-8. klass: Avita, 2008
Lepmann L; Lepmann T; Varul H. Ülesandeid gümnaasiumi matemaatika lõpueksamiks valmistumisel: Koolibri, 2006
Ülesannete kogu väikesele sõbrale. Avita, 2003
Liik 51 alt leiab veel teisigi raamatuid, siin kirjas on üksnes valik meie raamatukogus pakutavast.
Järgneb uutes infolehtedes.

Tiia Ojanurm